T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/535
KARAR NO : 2022/610
KARAR TR : 28/11/2022

ÖZET: Vesayet altındaki davacıya 2022 sayılı Kanun hükmü uyarıncabağlanan ancak sonrasında kesilen engelli aylığının tekrar bağlanması talebiyle yapılan başvurunun zımnen reddine ilişkin işleminiptali istemiyle açılan davanın ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : S. Ö
Vasi : N. Ö
Vekilleri : Av. A. Ç,Av. E. K
Davalı : Yeşilyurt Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfi

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilikısıtlı S.Ö'in Malatya ili, Yeşilyurt Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfi tarafından ödenen engelli aylığının mevzuatta yapılan bir değişiklik dayanak gösterilerek 2015 yılında kesildiğini, kesintinin sebebini sorduğundakurum tarafından müvekkiline verilen cevapta,2022 sayılı Kanun kapsamında alınan engelli aylığının hane gelirinin muhtaçlık sınırının üzerinde olması nedeni ile Vakıf Müvekkili Heyetinin 25/12/2015 tarih ve 43 sayılı kararına istinaden kesildiğinin bildirildiğini, müvekkili tarafından 31/05/2021 tarihinde engelli aylığının bağlanması talebinde bulunulduğunu ancak davalı idare tarafından talebin zımnen reddedildiğini belirterek; kesilen engelli aylığının tekrar bağlanması talebiyle yapılan başvurunun zımnen reddine ilişkin işlemin iptaline ve kesinti nedeniyle yoksun kalınan engelli aylıklarının hesaplanarak yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyleidari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. **Malatya 2. İdare Mahkemesi 24/08/2021 tarih ve E.2021/635, K.2021/601 sayıile,** uyuşmazlığın özel hukuk hükümleri çerçevesinde adli yargı yerindeçözümlenmesi gerektiğinden bahisle görevsizlik kararı vermiş, Mahkememizce sorulması üzerine, görevsizlik kararının istinaf yoluna başvurulmayarakkesinleştiği bildirilmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...3294 sayılı Kanun'a göre faaliyet gösterecek vakıfların mütevelli heyetleri (çoğunlukla) belli kamu görevlilerinden oluşmasına rağmen, gerek 3294 sayılı Kanun'da gerek diğer düzenlemelerde, sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarının kamu tüzel kişiliği şeklinde kurulduğuna işaret eden özel bir düzenlemeye yer verilmediği, söz konusu vakıfların Türk Medeni Kanunu hükümlerine tabi olarak kurulup faaliyette bulunmalarının öngörüldüğü, dolayısıyla muhtaçlık aylığının kesilmesine ilişkin Vakıf işlemlerine karşı açılan davaların özel hukuk hükümleri uyarınca çözümlenmesi gerektiği sonucuna ulaşılmaktadır.*
>
> *Olayda, uyuşmazlığın özel hukuk hükümleri çerçevesinde çözümlenmesi gerektiği dikkate alındığında, davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmaktadır.*
>
> *Nitekim, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 08/07/2019 tarihli, E:2019/279 ve K:2019/422 sayılı kararı ile Danıştay 10. Dairesi'nin 21/09/2017 tarihli, E:2017/1801 ve K:2017/306; 14/05/2018 tarihli, E:2018/2151 ve K:2018/1776; 06/11/2019 tarihli E:2014/362 ve K:2019/7482 sayılı kararları da bu yöndedir."*

3. Davacı vekili bu kez, aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

4. Malatya 7. Asliye Hukuk Mahkemesi 18/01/2022 tarih ve E.2021/334, K.2022/15 sayı ile, uyuşmazlığın esasını inceleyerek davanınkısmen kabul kısmen reddi ile davacıya ait engelli maaşının kesilmesine ilişkin davalı Vakıf Mütevelli Heyetinin Kararının hukuka aykırı olduğunun tespitine, yoksun kalınan engelli aylıklarının tespitine ilişkin talebin hukuka yarar yokluğundan usulden reddine karar vermiş; istinaf yoluna başvurulması üzerine Gaziantep Bölge Adliye Mahkemesi 17. Hukuk Dairesi 02/06/2022 tarih ve E.2022/1069, K.2022/1096 sayı ile uyuşmazlığın idari yargının görevine girdiği gerekçesiyle, kararın kaldırılmasına, davanın yeniden görülmesi içindosyanın mahalline iadesine kesin olarak karar vermiştir.

5. **Malatya 7. Asliye Hukuk Mahkemesi 20/06/2022 tarih ve E.2022/291, K.2022/262 sayı ile,** davada yargı yolu caiz olmadığından ve yargı yolu dava şartı niteliğinde olduğundan HMK'nın 114/1-b ve 115/2 maddesi gereğince davanın usulden reddine karar vermiş vebu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"Davalı tarafın istinaf talebi üzerine, Gaziantep Bölge Adliye Mahkemesi 17. Hukuk Dairesinin 02/06/2022 Tarih 2022/1069 Esas ve 2022/1096 Karar sayılı ilamı ile; "Sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarının; kaynağını Anayasa'dan alan "sosyal devlet" ilkesi gereği, Devlet tarafından yürütülmesi öngörülen zorunlu bir takım sosyal hizmetlerin yerine getirilmesini teminen ve bu maksatla çıkartılan 3294 sayılı Kanun'da belirtilen amaçlar doğrultusunda faaliyet göstermek üzere her il ve ilçede kurulan; faaliyetlerine ilişkin usul ve esaslarının, 3294 sayılı Kanun ve bu Kanun'un uygulamasını göstermek üzere çıkartılan Yönetmelik ve diğer düzenleyici işlemler ile belirlendiği, başkanlığının o yerin en büyük mülki amirinin yaptığı, mütevelli heyetini ise o yerdeki merkezi ve yerel idarenin en üst temsilcilerinin oluşturduğu, gelirlerinin bir kısmını Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonundan aktarılan kamusal kaynaklarla finanse edildiği, çoğunlukla kamusal yönü ağır basan faaliyetlerin yürütüldüğü ve ilgililerin maddi ve hukuki durumlarında etki doğuracak tek taraflı kararların alındığı hukuki ve yapısal bir niteliği haiz bulunduğu, dava konusu mütevelli heyet kararının iptali istemine ilişkin uyuşmazlığın görüm ve çözümü, idari yargının görevine girdiğinden" davalı vekilinin istinaf talebinin kabulüne karar vererek mahkememizin 18/01/2022 Tarih 2021/334 Esas ve 2022/15 Karar sayılı kararının kaldırılmasına karar verilmiştir.

Her ne kadar Mahkememizce verilen ilk kararda. Uyuşmazlık Mahkemesi kararları doğrultusunda, hukuka aykırılığının tespiti istenen karar,Medeni Kanun hükümlerine göre kurulan vakıf mütevelli heyetince alındığından idari işlem olarak görülmeyerek mahkememiz görevli kabul edilmiş ise de; Gaziantep Bölge Adliye Mahkemesi 17. Hukuk Dairesinin kesin nitelikteki kararı gözetilerek eldeki davada yargı yolu caiz olmadığından ve yargı yolu dava şartı niteliğinde olduğundan HMK'nın 114/1-b ve 115/2 maddesi gereğince davanın usulden reddine karar verilmiştir."

6. Davacı vekili görev uyuşmazlığı nedeniyle dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesinegönderilmesi istemiyle başvuruda bulunmuştur.

III. İLGİLİ HUKUK

A. Mevzuat

7. 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun'un 1. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 14/4/2016-6704/1 md.) (1)

Sosyal güvenlik kuruluşlarının herhangi birisinden her ne nam altında olursa olsun bir gelir veya aylık hakkından yararlananlar ile uzun vadeli sigorta kolları açısından zorunlu olarak sigortalı olunması gereken bir işte çalışanlar, nafaka bağlanmış veya nafaka bağlanması mümkün olanlar veya 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu hükümlerine göre harçlık ödenenler hariç olmak kaydıyla, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları tarafından muhtaç olduğuna karar verilen 65 yaşını doldurmuş Türk vatandaşlarına, muhtaçlık hâli devam ettiği müddetçe (4.387) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımından bulunacak tutarda aylık bağlanır.(1)

Birinci fıkra kapsamına girenlerden, her ne nam altında olursa olsun kendisine ve eşine ait her türlü gelirler toplamı esas alınmak suretiyle, kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı asgari ücretin aylık net tutarının 1/3'ünden fazla olanlar ile aynı tutardan fazla gelir sağlaması mümkün olan kimseler muhtaç kabul edilemez ve kendilerine aylık bağlanamaz.

65 yaşın tespitinde, doğum tarihlerinde yapılmış düzeltmeler nazara alınmaz."

8. 2022 sayılıKanun'un 2. maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları şöyledir:

"65 yaşını doldurmamış olmasının yanı sıra;

a) Başkasının yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremeyecek şekilde engelli olduklarını ilgili mevzuatı çerçevesinde alınacak sağlık kurulu raporu ile kanıtlayan, 18 yaşını dolduran Türk vatandaşı engellilerden; sosyal güvenlik kuruluşlarının herhangi birisinden her ne nam altında olursa olsun bir gelir veya aylık hakkından yararlananlar ile uzun vadeli sigorta kolları açısından zorunlu olarak sigortalı olunması gereken bir işte çalışanlar veya nafaka bağlanmış ya da nafaka bağlanması mümkün olanlar hariç olmak üzere, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları tarafından muhtaç olduğuna karar verilenlere muhtaçlık hâli devam ettiği müddetçe (4.860) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımından bulunacak tutarda,

b) İlgili mevzuatı çerçevesinde alınacak sağlık kurulu raporu ile engelli olduklarını kanıtlayan, 18 yaşını dolduran ve talebine rağmen Türkiye İş Kurumu tarafından işe yerleştirilememiş olan Türk vatandaşlarından; sosyal güvenlik kuruluşlarının herhangi birinden her ne nam altında olursa olsun bir gelir veya aylık hakkından yararlananlar ile uzun vadeli sigorta kolları açısından zorunlu olarak sigortalı olunması gereken bir işte çalışanlar veya nafaka bağlanmış ya da nafaka bağlanması mümkün olanlar hariç olmak üzere, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları tarafından muhtaç olduğuna karar verilenlere muhtaçlık hâli devam ettiği müddetçe (3.240) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımından bulunacak tutarda,

aylık bağlanır.

...Birinci fıkranın (a) ve (b) bentleri kapsamına giren engellilerden veya ikinci fıkra gereğince aylık bağlanacak engelli yakınlarından, her ne nam altında olursa olsun her türlü gelirler toplamı esas alınmak suretiyle, hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı, 16 yaşından büyükler için belirlenmiş olan asgari ücretin aylık net tutarının 1/3'ünden fazla olanlar ile aynı tutardan fazla gelir sağlaması mümkün olan kimseler muhtaç kabul edilemez ve kendilerine aylık bağlanamaz.(Ek cümle: 20/2/2014-6525/12 md.) Ayrıca, 2828 sayılı Kanun hükümlerine göre harçlık ödenenler de muhtaç olarak kabul edilemez ve kendilerine bu Kanun hükümlerine göre aylık bağlanamaz."

9. 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu'nun 1. maddesinde, *"Bu Kanunun amacı; fakru zaruret içinde ve muhtaç durumda bulunan vatandaşlar ile gerektiğinde her ne suretle olursa olsun Türkiye'ye kabul edilmiş veya gelmiş olan kişilere yardım etmek, sosyal adaleti pekiştirici tedbirler alarak gelir dağılımının adilane bir şekilde tevzi edilmesini sağlamak, sosyal yardımlaşma ve dayanışmayı teşvik etmektir"* şeklindeki düzenleme ile Kanun'un amacı düzenlenmiş; aynı Kanun'un 3.maddesinde de, *"Bu Kanunda öngörülen hizmetlerin gerçekleştirilmesi için Cumhurbaşkanınca görevlendirilen Cumhurbaşkanı yardımcısına veya bakana bağlı ve T.C. Merkez Bankası nezdinde Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu kurulmuştur."* denilmek sureti ile Fonun kuruluşu yapısı belirtilmiştir.

10. Aynı Kanun'un *"Vakıflar"* başlıklı 7. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacına uygun faaliyet ve çalışmalar yapmak ve ihtiyaç sahibi vatandaşlara nakdî ve aynî yardımda bulunmak üzere her il ve ilçede sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıfları kurulur.

Mülkî idare amirleri vakfın tabii başkanı olup, illerde belediye başkanı, defterdar, il millî eğitim müdürü, il sağlık müdürü, il tarım müdürü, il sosyal hizmetler ve çocuk esirgeme kurumu müdürü ve il müftüsü; ilçelerde belediye başkanı, mal müdürü, ilçe millî eğitim müdürü, Sağlık Bakanlığının ilçe üst görevlisi, varsa ilçe tarım müdürü ve ilçe müftüsü vakfın mütevelli heyetini oluşturur. Ayrıca her faaliyet dönemi için, il dahilindeki köy ve mahalle muhtarlarının valinin çağrısı üzerine yapacağı toplantıya katılanların salt çoğunluğuyla kendi aralarından seçecekleri birer muhtar üye ile ilde kurulan ve bu Kanunda belirtilen amaçlara yönelik faaliyette bulunan sivil toplum kuruluşlarının yöneticilerinin kendi aralarından seçecekleri iki temsilci ve hayırsever vatandaşlar arasından il genel meclisinin seçeceği iki kişi; ilçe dahilindeki köy ve mahalle muhtarlarının kaymakamın çağrısı üzerine yapacağı toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile kendi aralarından seçecekleri birer üye ile ilçede kurulu ve bu Kanunda belirtilen amaçlara yönelik faaliyette bulunan sivil toplum kuruluşlarının yöneticilerinin kendi aralarından seçecekleri bir temsilci ve hayırsever vatandaşlar arasından il genel meclisinin seçeceği iki kişi mütevelli heyetinde görev alırlar. İl veya ilçede bu Kanunda belirtilen amaçlara yönelik faaliyette bulunan sivil toplum kuruluşu olmaması halinde, hayırsever vatandaşlar arasından il genel meclisinin seçeceği üçüncü bir kişi daha mütevelli heyetinde görev yapar.

Büyükşehir belediyesi bulunan illerdeki il ve ilçe sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarında, ikinci fıkrada hayırsever vatandaşlar arasından seçileceği belirtilen iki üye; il sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıfları için doğrudan vali tarafından, ilçe sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıfları için ise kaymakamın teklifi üzerine vali tarafından belirlenir. Ayrıca, il veya ilçede bu Kanunda belirlenen amaçlara yönelik faaliyette bulunan sivil toplum kuruluşu bulunmaması hâlinde il sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıfları için doğrudan vali tarafından, ilçe sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıfları için ise kaymakamın teklifi üzerine vali tarafından üçüncü bir kişi daha belirlenir. İl veya ilçe sınırları içerisinde köy bulunmaması hâlinde, köy muhtarı yerine bir mahalle muhtarı daha mütevelli heyetinde görev yapar. İlde vali, bir vali yardımcısını başkan vekili olarak; büyükşehir belediye başkanı, genel sekreteri veya genel sekreter yardımcısını; il belediye başkanı da bir belediye başkan yardımcısını toplantılarda kendisini temsil etmek üzere görevlendirebilir.

Vakıf senetleri mahallin en büyük mülki idare amiri tarafından Medeni Kanundaki hükümlere göre tescil ettirilir.

Vakıflar, 18/10/2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 34 üncü maddesinin ikinci fıkrası hükmüne göre, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğünce imzalanacak işletme düzeyinde toplu iş sözleşmesi kapsamında işyerleridir."

11. 5737 sayılı Vakıflar Kanunu'nun *"Tüzel kişilik"* başlıklı 4. maddesi şöyledir:

"Vakıflar, özel hukuk tüzel kişiliğine sahiptir."

12. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 101. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"*Vakıflar, gerçek veya tüzel kişilerin yeterli mal ve hakları belirli ve sürekli bir amaca özgülemeleriyle oluşan tüzel kişiliğe sahip mal topluluklarıdır.*"

13. Aynı Kanun'un *"Denetim"* başlıklı 111. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Vakıfların, vakıf senedindeki hükümleri yerine getirip getirmedikleri, vakıf mallarını amaca uygun biçimde yönetip yönetmedikleri ve vakıf gelirlerini amaca uygun olarak harcayıp harcamadıkları Vakıflar Genel Müdürlüğünce ve üst kuruluşlarınca denetlenir.

14. 25/01/213 tarihli ve 28539 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşları ile Engelli ve Muhtaç Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Yönetmeliğin 19. maddesinde, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesi ile birlikte muhtaçlık kararının alınması ve aylıkların bağlanmasına ilişkin tüm iş ve işlemlerin Vakıflar tarafından yerine getirileceği kurala bağlanmış; anılan Yönetmeliğin 4. maddesinin (e) bendinde, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfının karar organının mütevelli heyetini; (i) bendinde ise, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarının da vakfi ifade ettiği belirtilmiştir.

B. Yargı Kararları

15. Yargıtay İçtihadı Birleştirme Büyük Genel Kurulunun 09/06/2017 tarihli ve E.2016/3., K.2017/4 sayılı kararında, *"Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarının özel hukuk tüzel kişiliğine sahip, ayrı işyeri olan bağımsız işveren oldukları..."* tespit edilmiştir.

16. Uyuşmazlık Mahkemesinin 08/07/2019 tarihli ve E.2019/297, K.2019/422 sayılı kararı ile, *"3294 sayılı Kanun'a göre faaliyet gösterecek vakıfların mütevelli heyetleri (çoğunlukla) belli kamu görevlilerinden oluşmasına rağmen, gerek 3294 sayılı Yasada, gerek diğer düzenlemelerde;söz konusu vakıfların kamu tüzel kişiliği şeklinde kurulduğuna işaret eden özel bir düzenlemeye yer verilmeyip, söz konusu vakıfların Medeni Kanun hükümlerine tabi olarak kurulup faaliyette bulunmalarının öngörülmüş olması karşısında davacının muhtaçlık aylığının kesilmesine ilişkin açılan davanın özel hukuk hükümleri uyarınca çözümlenmesi gerekeceği"* sonucuna varılarak, uyuşmazlık konusu davanın çözümünde adli yargının görevli olduğuna karar verilmiştir. Mahkemenin 28/05/2020, E.2020/269, K.2020/319 sayılı kararında da aynı durum vurgulanmıştır.

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

17. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 28/11/2022 tarihli toplantısında; başvuru yazısı ve dava dosyası üzerinde 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre,adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, adli yargı dosyasının; davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren Mahkemece 15. maddede belirtilen hükmün aksine, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası temin edilmeden gönderildiği görülmekte ise de; davaya ilişkin bilgi ve belgelerin dosyada yer aldığı anlaşıldığından, idari yargı kararının bir örneğinin ve kesinleşme durumuna ilişkin bilginin Mahkemesinden temin edilmesiyle yetinildiği ve sonuçta usule ilişkin başka bir noksanlık da bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

18. Raportör-Hâkim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

19. Dava, vesayet altındaki davacıya 2022 sayılı Kanun hükmü uyarıncabağlanan ancak sonrasında kesilen engelli aylığının tekrar bağlanması talebiyle yapılan başvurunun zımnen reddine ilişkin işlemin iptali ve kesinti nedeniyle yoksun kalınan engelli aylıklarınınfaiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

20. 3294 sayılı Kanun'a göre faaliyet gösterecek vakıfların mütevelli heyetleri çoğunlukla belli kamu görevlilerinden oluşmasına rağmen, yukarıda yer verilen mevzuatta söz konusu vakıfların kamu tüzel kişiliği şeklinde kurulduğuna işaret eden özel bir düzenlemeye yer verilmeyip, söz konusu vakıfların Medeni Kanun hükümlerine tabi olarak kurulup faaliyette bulunmalarının öngörülmüş olması karşısında, davacıya 2022 sayılı Kanun hükmü uyarıncabağlanan ancak sonrasında kesilen engelli aylığının tekrar bağlanması talebiyle yapılan başvurunun zımnen reddine ilişkin Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı/Mütevelli Heyetinin işleminin iptali istemiyle açılan davanın özel hukuk hükümleri uyarınca çözümlenmesi gerekecektir.

21. Yukarıda anılan mevzuat hükümleri ile yargı içtihatlarına göre, 3294 sayılı Kanun kapsamında kurulan vakıfların kamu tüzel kişiliğini haiz olmadığı, Türk Medeni Kanunu hükümleri çerçevesinde kurulup tescil edildiği ve buna göre özel hukuk tüzelkişisi olduğu, dolayısıyla vakıf mütevelli heyeti kararlarının kamu gücü kullanılmak suretiyle verildiğinin kabulünün mümkün bulunmadığı sonucuna varılarak, davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu anlaşılmıştır.

22. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Malatya 7. Asliye Hukuk Mahkemesinin 20/06/2022 tarihli ve E.2022/291, K.2022/262 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Malatya 7. Asliye Hukuk Mahkemesinin 20/06/2022 tarihli ve E.2022/291, K.2022/262 sayılıGÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

28/11/2022 tarihinde, Üyeler Ahmet ARSLAN ve Bilal ÇALIŞKAN'ın KARŞI OYLARI ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Muammer	Nilgün	Doğan	Eyüp
TOPAL	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

KARŞI OY

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinde; iptal davalarının, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılacağı hükme bağlanmıştır. İptal davasına konu edilebilecek işlemler, idari makamların idare işlevine ilişkin olarak tesis ettikleri, muhatapları yönünden çeşitli hak ve yükümlülükler doğuran tek yanlı irade açıklamalarıdır.

3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu'nun 7. maddesinde; "Bu Kanunun amacına uygun faaliyet ve çalışmaları yapmak ve ihtiyaç sahibi vatandaşlara nakdi ve ayni yardımda bulunmak üzere her il ve ilçede sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıfları kurulur. Mülki idare amirleri vakfın tabii başkanı olup, defterdar, il milli eğitim müdürü, il sağlık müdürü, il tarım müdürü, il sosyal hizmetler ve çocuk esirgeme kurumu müdürü ve il müftüsü; ilçelerde belediye başkanı, mal müdürü, ilçe milli eğitim müdürü, Sağlık Bakanlığının ilçe üst görevlisi, varsa ilçe tarım müdürü ve ilçe müftüsü vakfın mütevelli heyetini oluşturur. Ayrıca her faaliyet dönemi için, il dahilindeki köy ve mahalle muhtarlarının valinin çağrısı üzerine yapacağı toplantıya katılanların salt çoğunluğuyla kendi aralarından seçecekleri birer muhtar üye ile ilde kurulan ve bu Kanunda belirtilen amaçlara yönelik faaliyette bulunan sivil toplum kuruluşlarının

yöneticilerinin kendi aralarından seçecekleri iki temsilci ve hayırsever vatandaşlar arasından il genel meclisinin seçeceği iki kişi; ilçe dahilindeki köy ve mahalle muhtarlarının kaymakamın çağrısı üzerine yapacağı toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile kendi aralarından seçecekleri birer üye ile ilçede kurulu ve bu Kanunda belirtilen amaçlara yönelik faaliyette bulunan sivil toplum kuruluşlarının yöneticilerinin kendi aralarından seçecekleri bir temsilci ve hayırsever vatandaşlar arasından il genel meclisinin seçeceği iki kişi mütevelli heyetinde görev alırlar. İl veya İlçede bu Kanunda belirtilen amaçlara yönelik faaliyette bulunan sivil toplum kuruluşu olmaması halinde, hayırsever vatandaşlar arasından il genel meclisinin seçeceği üçüncü bir kişi daha mütevelli heyetinde görev yapar. Vakıf senetleri mahallin en büyük mülki idare amiri tarafından Medeni Kanundaki hükümlere göre tescil ettirilir.1' hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıya aktarılan mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden; kuruluşu, karar mercii ile faaliyet alanı Kanunla belirlenmiş, faaliyet alanı Anayasanın başlangıç kısmı ile 2. maddesinde ifade bulan sosyal devletin gereklerinin yerine getirilmesine dair kamu hizmeti olan ve fakru zaruret içinde ve muhtaç durumda bulunan vatandaşlar ile gerektiğinde her ne suretle olursa olsun Türkiye'ye kabul edilmiş veya gelmiş olan kişilere yardım etmek, sosyal adaleti pekiştirici tedbirler alarak gelir dağılımının adilane bir şekilde tevzi edilmesini sağlamak gibi kamu yararına uygun amaçları olan sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarının, özel hukuk tüzel kişiliği yanında kamu tüzel kişiliğine de sahip karma tüzel kişiliklerinin olduğu sonucuna varılmaktadır.

Bu durumda, vesayet altındaki davacıya 2022 sayılı Kanun hükmü uyarıncabağlanan ancak sonrasında kesilen engelli aylığının tekrar bağlanması talebiyle yapılan başvurunun zımnen reddine ilişkin Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfi Mütevelli Heyetinin işleminin, kamu gücüne dayanılarak tesis edilmiş bir idari işlem olduğu, bu nedenle uyuşmazlığın görüm ve çözüm görevi idari yargı yerine ait olduğu düşüncesiyle aksi yöndeki çoğunluk kararına katılmıyoruz.28/11/2022

Üye	Üye
Ahmet ARSLAN	Bilal ÇALIŞKAN